

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 25.08.2026
Sayı : 6514

48401

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Kamu ihalesi yalnızca Devletin mal veya hizmet satın alma yöntemi değildir.

Kamu ihalesi, Milletin parasının nasıl harcadığının sınavıdır.

Bu nedenle kamu alımlarının temel ilkesi rekabet, eşit muamele, saydamlık, hesap verebilirlik ve kamu yararı olmak zorundadır.

Bir kamu kurumu kendi parasını harcamaz.

Milletin parasını harcar.

Dolayısıyla o paranın kime, hangi şartlarda, kaç teklif arasından ve hangi bedelle verildiğinin hesabını da Millete vermek zorundadır.

Kamu İhale Kanunu'nda pazarlık usulü belirli şartların gerçekleştiği durumlarda kullanılabilecek bir yöntemdir.

Ancak istisnai yöntemlerin zaman içerisinde olağan ihale yöntemlerinin yerine geçmesi kamu kaynaklarının kullanımında ciddi soru işaretleri doğurur.

Kamu İhale Kurumunun 2025 yılı verileri bu nedenle özellikle dikkat çekicidir.

2025 yılında 4734 sayılı Kanun kapsamında 18.306 pazarlık usulü ihale gerçekleştirilmiş ve bunların toplam tutarı yaklaşık 911,3 milyar TL olmuştur. Bunların 7.558'i 21/b kapsamında gerçekleştirilmiş; yalnızca 21/b kapsamındaki ihalelerin tutarı yaklaşık 869,6 milyar TL'ye ulaşmıştır. Başka bir ifadeyle pazarlık usulüyle gerçekleştirilen ihalelerin parasal büyüklüğünün %95,42'si 21/b kapsamında gerçekleşmiştir.

Daha da dikkat çekici olan, 21/b kapsamındaki yapım işlerinin tek başına yaklaşık 803,65 milyar TL tutarında olmasıdır.

Bu rakamlar karşısında sorulması gereken soru açıktır:

İstisna nerede bitmekte, olağan uygulama nerede başlamaktadır?

Afet olur, acil durum olur, öngörülemeyen olay meydana gelir; Devlet elbette hızlı hareket eder.

Ancak öngörülebilir, yıllardır yatırım programlarında bulunan veya planlanması mümkün olan kamu yatırımlarının da istisnai ihale yöntemlerine konu edilmesi hâlinde rekabet ilkesi zarar görür.

Rekabet azaldığında yalnızca şeffaflık kaybolmaz.

Kamu daha pahalıya da mal ve hizmet satın alabilir.

Bir ihaleye onlarca şirketin katılabilmesiyle yalnızca davet edilen birkaç şirketin teklif vermesi aynı şey değildir.

Mesele şirket isimleri değildir.

Mesele, kamu kaynağının kim olursa olsun, açık, rekabetçi ve denetlenebilir biçimde harcanmasıdır.

Bu bağlamda;

- 1) 2023, 2024, 2025 ve 2026 yıllarında gerçekleştirilen kamu alımlarının toplam sözleşme bedeli yıllar itibarıyla ne kadardır?
- 2) Bunların ne kadarı açık ihale usulüyle gerçekleştirilmiştir?
- 3) Ne kadarı pazarlık usulüyle gerçekleştirilmiştir?
- 4) Ne kadarı doğrudan temin yöntemiyle yapılmıştır?
- 5) 2025 yılında 21/b kapsamında gerçekleştirilen 7.558 ihalenin kurumlara göre dağılımı nedir?
- 6) Bu ihalelerin toplam yaklaşık maliyeti ne kadardır?
- 7) Toplam sözleşme bedeli ne kadardır?
- 8) Yaklaşık maliyet ile sözleşme bedeli arasındaki ortalama indirim oranı nedir?
- 9) Açık ihalelerdeki ortalama indirim oranıyla 21/b ihalelerindeki ortalama indirim oranı arasında ne kadar fark bulunmaktadır?
- 10) Bu farkın kamuya yıllık maliyeti hesaplanmış mıdır?
- 11) 21/b kapsamında gerçekleştirilen ihalelere ortalama kaç firma davet edilmektedir?
- 12) Bu ihalelerde ortalama kaç geçerli teklif alınmaktadır?
- 13) Yalnızca bir geçerli teklifin bulunduğu 21/b ihalesi sayısı kaçtır?
- 14) İki geçerli teklifin bulunduğu ihale sayısı kaçtır?
- 15) Üçten az teklif bulunan 21/b ihalelerinin toplam parasal büyüklüğü ne kadardır?
- 16) Rekabetin yeterince oluşmadığı ihalelerin iptal edilmesine yönelik objektif bir eşik bulunmakta mıdır?
- 17) Bulunmuyorsa neden bulunmamaktadır?
- 18) 21/b kapsamında gerçekleştirilen yapım işlerinin 2025 yılında yaklaşık 803,65 milyar TL'ye ulaşmasının temel nedenleri nelerdir?
- 19) Bu yapım işlerinin ne kadarı deprem ve afet kaynaklıdır?
- 20) Ne kadarı deprem dışındaki gerekçelerle 21/b kapsamında gerçekleştirilmiştir?
- 21) Deprem dışındaki 21/b yapım işlerinin hangi "ivedilik" veya "öngörülemeyen olay" gerekçelerine dayandığı kamuoyuna açıklanacak mıdır?
- 22) Yıllık yatırım programında önceden bulunan bir projenin 21/b kapsamında ihale edilmesi mümkün müdür?
- 23) Önceden planlanmış yatırımların 21/b kapsamına alınmasını engelleyecek mevzuat değişikliği yapılacak mıdır?
- 24) Bir kamu kurumunun kendi planlama eksikliğinin sonradan "ivedilik" gerekçesine dönüşmesini önleyen denetim mekanizması var mıdır?

- 25) 21/b kullanma kararının gerekçesi EKAP üzerinden kamuoyuna tam metin olarak açıklanmakta mıdır?
- 26) Açıklanmıyorsa bütün 21/b gerekçelerinin yayımlanması zorunlu hâle getirilecek midir?
- 27) 21/b ihalelerine hangi şirketlerin davet edildiği kamuoyuna açıklanmakta mıdır?
- 28) Davet edilmeyen şirketlerin hangi objektif kriter nedeniyle davet edilmediği kayıt altına alınmakta mıdır?
- 29) İhaleye davet edilecek şirketlerin belirlenmesinde standart ve denetlenebilir puanlama sistemi bulunmakta mıdır?
- 30) Aynı şirketlerin sürekli olarak 21/b ihalelerine davet edilip edilmediğine ilişkin merkezi risk analizi yapılmakta mıdır?
- 31) 2023-2026 döneminde 21/b ihalelerinden en yüksek toplam sözleşme bedelini alan ilk 20 yüklenicinin toplam payı nedir?
- 32) Kamu ihalelerinin belirli şirketlerde yoğunlaşma oranı Bakanlığınız tarafından ölçülmekte midir?
- 33) Bir şirketin veya aynı ekonomik gruba bağlı şirketlerin kamudan aldığı toplam ihale büyüklüğünün izlenmesini sağlayan merkezi sistem bulunmakta mıdır?
- 34) Ortakları veya yöneticileri aynı olan şirketlerin farklı tüzel kişiliklerle aynı ihaleye teklif vermesi riskine karşı hangi kontroller yapılmaktadır?
- 35) Rekabeti sınırlayıcı danışıklı teklif şüphesi bulunan ihale sayısı 2025 ve 2026 yıllarında kaçtır?
- 36) Bu gerekçeyle Rekabet Kurumuna veya savcılıklara bildirilen dosya sayısı kaçtır?
- 37) İhaleye fesat karıştırma şüphesiyle adli mercilere bildirilen kamu ihalesi sayısı kaçtır?
- 38) İhale mevzuatına aykırılık nedeniyle hakkında işlem yapılan kamu görevlisi sayısı kaçtır?
- 39) Kamu ihalelerinden yasaklanan gerçek ve tüzel kişi sayısı 2023-2026 döneminde kaçtır?
- 40) Yasaklı bir şirketin ortak veya yöneticilerinin başka şirket üzerinden kamu ihalesine katılmasını engelleyen sistem yeterli midir?
- 41) Doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımların toplam tutarı 2025 yılında ne kadardır?
- 42) Aynı ihtiyacın parasal limitlerin altında kalacak şekilde bölünerek doğrudan teminle karşılandığı kaç işlem tespit edilmiştir?
- 43) Bu nedenle hakkında idari veya adli işlem yapılan kamu görevlisi sayısı kaçtır?
- 44) Doğrudan temin işlemlerinin tamamının EKAP'ta kamuoyuna açık hâle getirilmesi ne zaman tamamlanacaktır?
- 45) KİK, savunma ve güvenlik gibi gizlilik gerektirenler dışındaki doğrudan temin sonuçlarının yayımlanmasına yönelik elektronik altyapının geliştirildiğini açıklamıştır. Bu sonuçların sözleşme bedeli, yüklenici ve alım konusu dâhil tam şeffaflıkla yayımlanması sağlanacak mıdır?
- 46) İhale sözleşmesi imzalandıktan sonra yapılan iş artışlarının toplam tutarı yıllık olarak ne kadardır?
- 47) İlk ihale bedeline göre yüzde 10'dan fazla iş artışı yapılan sözleşme sayısı kaçtır?
- 48) Yüzde 20 sınırına ulaşan yapım işi sözleşmesi sayısı kaçtır?
- 49) İş artışlarının ihale bedelini düşük gösterip sonradan maliyet artırma aracı olarak kullanılıp kullanılmadığı denetlenmekte midir?
- 50) Süre uzatımı verilen kamu yapım işi sayısı kaçtır?
- 51) Süresinde tamamlanmayan kamu yatırımlarının toplam sözleşme büyüklüğü ne kadardır?
- 52) Gecikme cezası uygulanması gerekirken uygulanmadığı tespit edilen sözleşme sayısı kaçtır?
- 53) Kamu yatırımlarındaki maliyet artışlarının toplam bütçeye yükü ne kadardır?
- 54) İhale dokümanlarında belirli şirket veya ürünleri tarif ettiği gerekçesiyle yapılan şikâyet sayısı kaçtır?
- 55) Kamu İhale Kurulunca rekabeti sınırladığı gerekçesiyle iptal edilen ihale sayısı kaçtır?
- 56) Kamu alımlarının önemli bölümünün 1 Ağustos 2025'ten itibaren elektronik ortamda yürütülmesine geçilmesinin rekabet ve maliyet üzerindeki etkisine ilişkin analiz yapılmış mıdır?

- 57) Bütün kamu ihalelerinde teklif veren şirketlerin, teklif tutarlarının, yaklaşık maliyetin, kazanan teklifin ve sonradan yapılan iş artışlarının tek ekranda Vatandaş tarafından görülebileceği açık veri sistemi kurulacak mıdır?
- 58) 21/b kapsamındaki ihalelerin bağımsız ve periyodik denetime tabi tutulması için Sayıştay bünyesinde özel bir denetim mekanizması oluşturulması değerlendirilecek midir?
- 59) Bakanlığınız 21/b yönteminin gerçek anlamda istisnai hâle getirilmesi için Kamu İhale Kanunu'nda değişiklik yapılmasını desteklemekte midir?
- 60) 2027 yılı için 21/b kapsamındaki ihalelerin toplam kamu alımları içerisindeki payını azaltmaya yönelik sayısal bir hedefiniz bulunmakta mıdır?
- 61) Milletin parasını harcayan bir idarenin “kimi neden davet ettim, neden bu yöntemi kullandım ve neden bu bedeli ödedim?” sorularının tamamına kamuoyu önünde cevap vermesi gerektiği görüşüne katılıyor musunuz?
- 62) Açık ihalenin gerçek anlamda kural, pazarlık usulünün gerçek anlamda istisna olduğu bir kamu ihale sistemini kurmak için hangi somut mevzuat değişikliklerini ve hangi takvimi öngörüyorsunuz?

821 12...

821 12...

821 12...